

LIEDON SEURAKUNNAN TALOUSARVIO 2026 toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2028

”

Sallimme pyhyden,
hiljaisuuden ja
kauneuden puhua
kirkkotiloissa ja -pihoilla.
Kirkot ovat ihmistä ja
elämää varten.
Kirkkopiha ja avoinna
oleva kirkko kutsuvat:
saa olla, tulla, mennä.

2 MADONNA LIETO
LUNDO
1500-LUVUN TOINEN NELJÄNNEKSI
1300-TALETTI ANDRA KVARTAL

Sisällys

I	Yleisperustelut.....	3
1	Yleiskatsaus	6
1.1	Yleinen talouden kehitys	6
1.2	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	7
1.3	Arvio tulevasta kehityksestä	11
1.4	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026.....	13
1.5	Henkilöstö.....	16
1.6	Talousarvion rakenne	19
1.7	Talousarvion sitovuus.....	19
II	Käyttötalousosa.....	21
2	Perustelut	21
2.1	Hallinto (pl 1).....	22
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pl 2).....	26
2.3	Hautaustoimi (pl 4).....	46
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5).....	52
III	Tuloslaskelmaosa	60
1.1	Perustelut	60
1.2	Tuloslaskelmat	61
IV	Investointiosa.....	64
4.1	Perustelut	64
4.2	Investointiosa hankkeittain	65
V	Rahoitusosa.....	66
VI	Yhteenvetotaulukko.....	67
VII	Hautainhoitorahasto	68

I Yleisperustelut

1.1. Arkinen, tavallinen ja taivaallinen seurakunta

Sota Ukrainassa ja kriisi Lähi-idässä jatkuu, ympäristön tilan heikkeneminen huolestuttaa ja poliittinen keskustelu kärjistyy. Kiristynvä taloustilanne horjuttaa monien turvallisuudentunnetta. Uhkakuvien ja epävarmuuden keskellä kaivataan päättäväisyyttä ja toivoa. Kirkon tehtävä on rukoilla ja toimia rauhan puolesta.

Kriisiytyneessä maailmassa Liedon seurakunta kiinnittyy Arkinen, tavallinen, taivaallinen -strategiassa lausuttuihin tavoitteisiin. Strategian painopisteet näkyvät vuoden 2026 toimintasuunnitelmassa. Strategiassa lausutut sanat muuttuvat teoiksi, kun jokainen luottamushenkilö, työntekijä ja seurakunnan vastuunkantaja sitoutuu tehtäväämme: "Kutsumme Jumalan yhteyteen. Huolehdimme ihmisistä ja luomakunnasta. Luomme toivoa." Toimintavuotta suunnitellessaan työalat muuttavat strategiassa lausuttuja sanoja arkisiksi teoiksi.

Seurakunta tarvitsee toimiakseen niitä, jotka suunnittelevat, valmistelevat ja kantavat vastuuta. Työnantajan tehtävä on tukea seurakunnan työntekijöitä ja heidän hyvinvointiaan, varmistaa, että työn kehittämiseen on voimavaroja ja motivaatiota. Tätä kautta rakentuu turvallinen seurakunta, joka on hyvä paikka tulla, kuulua joukkoon ja antaa omat lahjat käyttöön.

Seurakunnassa on tehty pitkäjänteistä työtä, jotta edellytykset huolehtia seurakunnan ydintehtävästä säilyvät. Seurakunnan taloudellinen tilanne on vaakaalla pohjalla ja määrätietoinen taloudenhoito näkyy myös vuoden 2026 talousarviossa. Kirkollisverotuottojen ennakoidaan nousevan 5,4 miljoonaan euroon. Seurakunnan perustehtävä vaatii edelleen vahvaa panostusta henkilöstöön, tiloihin ja palveluihin. Vuodelle 2026 suunniteltu talousarvio osoittaa n. 174 000 euroa alijäämää. Talousarvion suunnitelmakaudet kuitenkin osoittavat

kokonaisuutena myönteistä kehitystä. Tämä antaa seurakunnalle liikkumavaraa ja mahdollisuuden varautua tuleviin investointeihin ja niukkeneviin resursseihin.

1

Olemme hengellinen yhteisö, sielunsa kadottaneiden ja haavoittuneiden turvapaikka. Elämä seurakunnassa on kutsuvaa, *turvallista, hyökysoyää.*

Vastaamme myös yksilölliseen ja nuorempien sukupolvien hengelliseen etsintään: annamme tilaa *hiljaisuudelle, rukoukselle, musiikille, keholliselle hengellisyydelle.*

2

Pidämme *kirkon ovet auki.* Kehitämme kirkkotilojen käyttöä ja *saavutettavuutta.* Kaikille avoin ovi viestii vieraanvaraisuudesta ja Jumalan rakkaudesta. Sallimme pyhyden, hiljaisuuden ja kauneuden puhua kirkkotiloissa ja -pihoilla. Kirkot ovat ihmistä ja elämää varten. Kirkkopiha ja avoinna oleva kirkko kutsuvat: *saa olla, tulla, mennä.*

3

Asetamme etusijalle *heikoimmassa asemassa olevat.* Teemme tinkimättä työtä *köyhyyden lieventämiseksi.* Taistelemme yksinäisyyttä ja syrjäytyneisyyttä vastaan. Vahvistamme *yhteisöllisyyttä.* Saamme iloitua, nauraa. Rakennamme yhteistä *ruokapöytää, jossa murttu arkinen, tavallinen ja taivaallinen leipä.*

4

Tiedostamme, että ympäristön hyvinvoinnin turvaaminen on välttämätön tulevaisuuden ja elämän elinehto ja että *luomakunnan vaaliminen on velvollisuutemme.* Teemme ympäristövastuullisia päätöksiä ja valintoja. Ympäristöetiikan kysymykset ovat osa toimintaamme, kasvatustamme, viestintäämme. Luomme *toivoa.*

5

Olemme *ihmisiä varten,* emme organisaatiota. Vain *ulospäin suuntautuva* kirkko on elinvoimainen. Asetumme avoimeen ja tasavertaiseen vuoropuheluun. Etsimme *nöyrästi ja kuunnellen yhteistyön mahdollisuuksia.*

6

Pidämme *kirkot kunnossa* ja vähennämme muiden kiinteistöjen määrää. Toiminnan suunnan määrittävät seurakunnan tehtävä ja osaaminen. Laatu on määrää tärkeämpää. Annamme arvon *vapaaehtoisuudelle.*

7

Pidämme *huolta* työntekijöiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Suhtaudumme vastuullisesti työajan käyttöön. Sopeutamme työntekijöiden määrää toiminnan tarpeisiin.

8

Edessä olevien seurakuntarakenteiden murroksissa olemme *osa ratkaisua,* emme ongelmaa. Olemme keveiden hallintorakenteiden kannalla. Lujitamme seurakuntien välistä luottamusta. *Muutos ei ole uhka.*

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden nykytila on kuluvana vuonna ollut epävarma. Talouden käännettä parempaan on ennustettu jo pitkään, mutta käänteen ajankohta on siirtynyt jatkuvasti eteenpäin. Tällä on ollut suoria vaikutuksia talouskasvuun, palkkasumman muutokseen ja verokertymiin. Kesän ennusteet ennakoivat kuluvalla vuodelle 0,5–1 prosentin talouskasvua, mutta uusimmassa Suomen pankin ennusteessa (12.9.2025) kasvun arvioidaan jäävän 0,3 prosenttiin. Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 0,5 % elokuussa 2025. Inflaation ennustetaan pysyvän lähellä 2 prosentin tavoitetta vuonna 2026.

Suomen talouskasvun ennustetaan vahvistuvan vähitellen vuodesta 2026 alkaen, mutta työmarkkinatilanne jatkuu vaikeana. Työttömyysasteen ennustetaan vuonna 2026 olevan 9 prosentin luokkaa. Pitkäaikaistyöttömyys uhkaa nousta hyvin korkeaksi. Työvoiman määrä kasvaa maahanmuuton lisääntyessä ja yhä useamman ikääntyvän osallistuessa työvoimaan. Työvoiman kasvu johtaa siihen, että työttömien määrän ennakoitaan laskevan vain hitaasti lähivuosina. (TEM, 20.05.2025)

Bruttokansantuote kasvaa elo- ja syyskuisten ennusteiden mukaan vuonna 2026 noin 0,5–2 prosenttia.

Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Vuonna 2024 kirkollisveroa tilitettiin yhteensä 1,055 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 19,9 miljoonalla eurolla (+1,9 %) vuodesta 2023. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 tuotto kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %). Kirkollisveron määrä on nyt kasvanut kuutena peräkkäisenä vuonna, mitä ennen kirkollisveron tuotto aleni kolmena vuonna peräkkäin – rahanarvon muutos huomioiden neljänä vuonna.

Verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa (16 %). Edellisenä vuonna kirkollisveron tuotto kasvoi 239 seurakuntataloudella (97 %) ja väheni ainoastaan 8 seurakuntataloudella (3 %). Vuodeksi 2024 kirkollisveroprosenttia korotti seitsemän ja laski kaksi seurakuntataloutta.

Vuodelle 2025 on ennustettu jälleen kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. FCG:n lokakuisen ennusteen mukaan verotulot nousivat koko kirkon tasolla noin 2,9 % vuonna 2025 ja 4,8 % vuonna 2026.

1.2 Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Liedon seurakunnan taloudellinen tilanne on toistaiseksi vakaa. Liedon seurakunta pysyi talousarvioraamissaan vuonna 2024. Tilikauden tulos oli 402 711 euroa positiivinen vuonna 2024 (812 051 euroa, 2023). Vuoden 2024 tilinpäätös ei sisältänyt kertaluonteisia eriä. Kuluvana vuonna 2025 arvioidaan pysytävän niin ikään talousarvioraamissa.

Vuodelle 2026 Liedon seurakunta tekee alijäämäisen talousarvion. Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu poikkeuksellisen suuri rippikouluikäluokka, seurakuntavaalit sekä PTS-suunnitelman mukaisia kiinteistöjen korjauskustannuksia. Merkittävinä investointeina on Tarvasjoen kirkon peruskorjaus sekä Halssin leirikeskuksen rakennuksien korjaus. Talouden ennustetaan tasapainottuvan suunnitelmakaudella.

Valtion rahoitus

Hallitus on esittämässä, että evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan kertaluonteisesti 9,8 miljoonalla

eurolla sekä vuonna 2026 että vuonna 2027. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2026 esitetään 96 041 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarviossa esitetään, että seurakunnille suoraan jaettava summa olisi 85 160 900 euroa.

Kirkolliskokous muutti valtion rahoituksen jakoperusteita marraskuussa 2024. Valtion rahoitusta seurakunnille jaettaessa käytetään jatkossa mallia, jonka painokertoimet menevät siten, että 15 prosenttia seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen, 15 prosenttia seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 prosenttia seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 prosenttia seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon. Vuodet 2025 ja 2026 ovat siirtymävuosia, jolloin puolet seurakunnille jaettavasta rahoituksesta jaetaan aiemman euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan ja puolet uuden jakoperusteen mukaan.

Kirkkohallitus on ohjeistanut yleiskirjeessään 33/2024, että valtion rahoituksen leikkaus tulee kattaa hautaustoimen maksuja korottamalla, koska kirkollisverotottoja ei tule käyttää hautaustoimen kulujen kattamiseen. Liedon seurakunnassa on tarkistettu hautaustoimen hinnoittelu. Tarkistuksesta huolimatta hautaustoimen kuluja ei pystytä kattamaan laskennallisesti valtion rahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla. Seurakunnassa on myös tarkistettu kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Liedon seurakunta saa kuluvana vuonna 384 744 euroa. Seurakunnan osuuden valtion rahoituksesta arvioidaan vähenevän vuonna 2026 39 900 euroa 2027 lisää 40 025 euroa.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Liedon seurakunnan tilanne on vakaata. Talouden mittarit vuoden 2024 tilinpäätöksessä eivät toteutuneet.

Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt puutteita. Liedon seurakunnassa pidettiin piispantarkastus lokakuussa 2025. Tarkastuksen pöytäkirja ei ole valmistunut talousarvion valmisteluvaiheessa.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaimiseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet tilanteen korjaimiseksi/arvio Talousarvio 2026
<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpito-tehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautaustoimen ja hautausmaan ylläpito-tehtävien resurssit ovat riittävät. Kulttuurihistoriallisesti arvokasta kirkkoa ylläpidetään asianmukaisesti, mutta ylläpitoon tarvittavat taloudelliset resurssit eivät ole kestäväällä pohjalla. Liedon seurakunta kuuluu Turun aluekeskusrekisteriin.</p>	<p>Hautatoimen maksuja nostettiin maltillisesti</p>	<p>Hautaukseen liittyvät maksut käydään läpi tavoitteena suosituksen mukainen hinnoittelu. Varmistetaan kustannusten kohdentumisen oikeellisuus ja etsitään edullisempia toteutusvaihtoehtoja.</p>
<p>2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Toimielimet toimivat asianmukaisesti.</p>		
<p>3. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnalla on riittävät valmiudet perustehtävien hoitamiseen.</p> <p>Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 10 % viiden vuoden aikana.</p>	<p>Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 11 % viiden vuoden aikana.</p>	<p>Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 13 % viiden vuoden aikana.</p>

<p>4. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Strategiset linjaukset ovat kunnossa. Seurakunta tekee yhteistyötä naapuriseurakuntien kanssa ja toimii verkostoissa.</p>		<p>Esihenkilöille järjestetään strategian toteuttamista vahvistavaa koulutusta</p>
<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on 40. Avoimia tehtäviä ei vuonna 2024 ollut.</p>	<p>Henkilöstön määrä on 40.</p>	<p>Henkilöstön määrä on 41.</p>

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio KULUVA VUOSI	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio TALOUSARVIO 2026
<p>1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahdena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 402 771,18 euroa ylijäämäinen.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä ennustetaan olevan ylijäämäinen.</p>	<p>Tilikauden tulos on alijäämäinen (Tulos rahoitetaan edellisten tilikausien ylijäämästä)</p>

2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä - luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelein osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämä 6 521 180,87 euroa.	Taseen edellisten tilikausien ylijäämä pysyy ennallaan.	Taseen edellisten tilikausien ylijäämä vähenee 173 773,32 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 396 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.

Liedon seurakunta ei muodosta konsernia.

1.3 Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Liedon kaupungin ja Auran kunnan asukasluvun ennustetaan kasvavan Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vajaan prosentin vuodessa (Aura +0,1 % Lieto 0,7 %). Liedon kaupungin asukasluku oli 20 800 ja Auran kunnan 3 959 (31.12.2024). Väestö vanhenee, yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa ja syntyvyys

on kääntynyt laskuun. Liedon kaupungin alueella työkäisten määrässä ennustetaan kasvua. Tämä on haaste sekä kaupungin ja kunnan elinvoimaisuudelle, että kirkon toiminnalle. Työttömyysaste Liedossa oli 6,0 prosenttia ja Aurassa 7,1 (syyskuu 2025).

Liedon seurakunnan jäsenmäärä oli 17 348 (31.12.2024). Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 16 237 vuonna 2030. Jäsenistö vähenee noin 1 %:n vuosivauhtia. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti syntyneiden ja kuolleiden määrän erotus, muuttoliike ja kirkosta eroaminen. Kirkkoon kuulumisaste Liedon seurakunnassa on noin 70,4 % (31.12.2024).

Vuosimuutos vuodesta 2025 vuoteen 2040.

Vuosi	Jäsenet, henk.	Muutos, henk.	Muutos %	Kirkkoon kuulumisuus, %
2025	17 167	-181	-1,0 %	69,50
2026	16 987	-180	-1,0 %	68,30
2027	16 807	-180	-1,0 %	67,20
2028	16 622	-185	-1,1 %	66,10
2029	16 431	-191	-1,1 %	65,00
2030	16 237	-194	-1,1 %	63,90
2031	16 040	-197	-1,1 %	62,80
2032	15 842	-198	-1,2 %	61,70
2033	15 646	-196	-1,1 %	60,60
2034	15 449	-197	-1,1 %	59,50
2035	15 257	-192	-1,1 %	58,40
2036	15 074	-183	-1,1 %	57,40
2037	14 900	-174	-1,0 %	56,40
2038	14 733	-167	-1,0 %	55,40
2039	14 569	-164	-1,0 %	54,50
2040	14 402	-167	-1,0 %	53,60

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman syksyn verotuloennusteen mukaan vuonna 2026 verotuloja ennustetaan koko kirkon tasolla kertyvän 1,1 miljardia euroa ja kasvun vuodesta 2025 olevan noin 4,8 prosenttia. Verotulojen arvioitiin

vuonna 2025 kasvavan noin 2,9 prosenttia. Arvioituun kasvuun vaikuttaa hallituksen julkisen talouden sopeutustoimina tekemät lakimuutokset. Kasvu jäi kuitenkin kevään ennustetta matalammalle.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2026 kirkollisveroprosentiksi 1,3. Verotulokertymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti.

1.4 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Seurakunta rakentaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, auttaa heikoimmassa asemassa olevia ja luo tilaa rukoukselle, hiljaisuudelle, musiikille ja keholliselle hengellisyydelle. Vuonna 2026 rippikouluryhmiä on huomattavasti enemmän kuin aiemmin, ja esimerkiksi hautausten määrä on kasvamassa.

2026 on seurakuntavaalivuosi. Vaaleilla valitaan seurakuntapäätäjät ja mahdollistetaan demokratian sekä hyvän hallinnon toteutuminen seurakunnassa. Vaalivuosi on hyvä mahdollisuus pitää esillä kirkon tekemää hyvää työtä.

Vuosi 2026 on myös Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin 750-vuotisjuhlaa. Pitkää historiaa juhlistetaan teemalla "Sydämen sivistystä vuodesta 1276" – sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon juhluvuosi. Liedon seurakunta osallistuu arkkihiippakunnan merkkivuoden tapahtumiin, tuo juhluvuoden teemoja esille omassa toiminnassaan ja antaa lisäksi äänen seurakunnalle kulttuuriperintötyön tekijänä ja vaikuttajana. Seurakunta jatkaa keskustelua Liedon kirkon pyhimysveistoksen palauttamisesta selvittämällä keskiaikaisten veistosten omistusoikeuden.

Seurakuntastrategiassakin on sitouduttu työskentelemään kirkkotilojen kauneuden ja puhuttelevuuden kulttuurin puolesta. Myös seurakunnan uusi kiinteistöstrategia "Palvelevaa, pyhää ja kestävä" kiinnittää huomiota kirkkotilojen estetiikkaan. Olennainen osa tätä on kirkkojen kunnossapito, josta ajankohtaisimpana on Tarvasjoen kirkon peruskorjauksen suunnittelu.

Paimion rovastikunnan Rova 2030 -hankkeen myötä Liedon seurakunta osallistuu Loimaan, Paimion, Pöytyän, Salon ja Someron seurakuntien kanssa rovastikunnalliseen tulevaisuustyöhön, jossa etsitään ratkaisuja uudistaa seurakuntarakenteita. Tässä murroksessa Liedon seurakunta strategiaansa sitoutuen vastuullisesti varautuu Paimion rovastikunnassa mahdollisesti toteutuviin rakennemuutoksiin. Rova 2030 -työ näkyy suunnittelukaudella erityisesti rovastikunnallisena yhteistoimintana, työalojen neuvotteluina ja henkilöstösuunnitteluna sekä kiinteistöstrategian ja hiilineutraaliustavoitteiden yhteensovittamisena. Toimintasuunnitelmakaudella seurakunta arvioi työalojen, kuten jumalanpalvelus- ja musiikkielämän, diakonian ja nuorisotyön, resursointia siten, että mahdollinen seurakuntien yhdistyminen voidaan toteuttaa hallitusti ja seurakuntalaisten osallisuus huomioiden. Talousarviossa varaudutaan rovastikunnallisen yhteistyön edellyttämiin kustannuksiin, joita katetaan rovastikuntamaksuilla.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Liedon seurakunnan ympäristötyön tavoitteena on tukea kirkon hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2030 mennessä, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä vahvistaa luontohengellisyyttä osana kristillistä elämäntapaa.

Ympäristösuunnitelma ohjaa seurakunnan käytännön toimia ja henkilöstön sitoutumista ekologiseen vastuuseen. Tietoisuus ja osaaminen ovat keskeisiä edellytyksiä ympäristöohjelman onnistumiselle ja kirkon ympäristödiplomin säilyttämiselle. Vuonna 2026 henkilöstölle järjestetään ympäristökoulutusta (tavoite 1) jätteiden lajittelusta sekä kasvisruuasta. Kasvisruoka vähentää ilmastovaikutuksia, tukee terveyttä ja vastaa kirkon kestävään elämäntavan periaatteita. Seurakunta pyrkii lisäämään kasvisruuan määrää (tavoite 2). Energiatodokkuus ja uusiutuvien energialähteiden käyttö ovat keskeisiä hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa. Sähkön kilpailutuksessa huomioidaan hiilineutraaliustavoitteet (tavoite 3). Tehokas jätehuolto vähentää ympäristökuormi-

tusta ja pienentää jätemaksuja. Lajittelu toteutuu kaikissa seurakunnan toimipisteissä yhtenäisten ohjeiden mukaisesti ja henkilöstö osaa lajitella oikein (tavoite 4). Luontohengellisyys tukee hengellistä kasvua, syventää luontosuhdetta ja vahvistaa kristillistä vastuuta luomakunnasta. Luontohengellisyys näkyy säännöllisesti seurakunnan jumalanpalvelus- ja kasvatustoiminnassa sekä viestinnässä (tavoite 5).

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Kuluvana vuonna Liedon seurakunnan kiinteistöstrategia siirtyy suunnitteluvaiheesta toteutukseen. Teknisen isännöitsijän palkkaaminen mahdollistaa strategian käytännön toimeenpanon ja systemaattisen kiinteistönhallinnan, joka perustuu ajantasaiseen tietoon, pitkäjänteiseen suunnitteluun ja ympäristö vastuuseen.

Strategian päämääränä on säilyttää seurakunnan perustehtävää tukevat, terveet ja turvalliset tilat, samalla kun kiinteistökantaa sopeutetaan jäsenmäärän ja taloudellisten resurssien kehitykseen.

Liedon seurakunnassa on teetetty kiinteistön korjausvelkalaskelmat sekä PTS-suunnitelmat. Kuntoarvioiden perusteella Liedon seurakunnan kiinteistökanta on rakenteellisesti pääosin tyydyttävässä tai kohtalaisessa kunnossa, mutta useissa kohteissa LVIA- ja sähköjärjestelmät ovat teknisen käyttöikänsä päässä. Rakennusten vesikatot, sadevesien hallinta ja kosteustekninen toimivuus nousevat toistuvasti korjaustarpeiden kärkeen.

Vuoden 2026 talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on huomioitu vain säilytettävien ja kehitettävien kiinteistöjen kiinteistöhuollolliset korjaustoimenpiteet sekä investoinnit. Talouden kantokyky ei riitä toistaiseksi säilytettävien kiinteistöjen PTS:n mukaisiin korjaustoimenpiteisiin.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit. Liedon seurakunnassa tehdään vuosittain riskikartoitus, jossa merkittävimmät riskit on tunnistettu ja arvioitu ja joilta suojautumiseksi on päätetty riskienhallintatoimenpiteistä. Tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan tilinpäätöksessä.

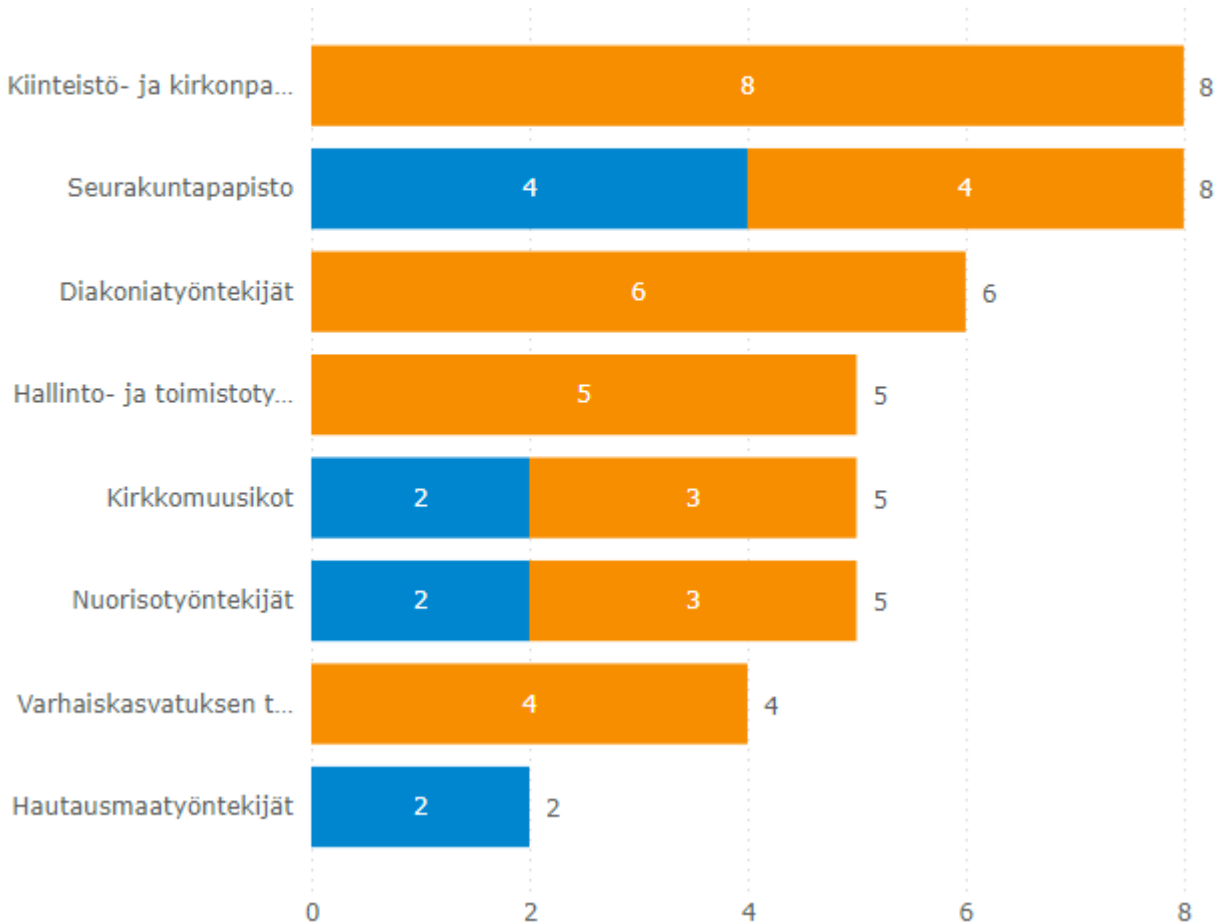
Vuoden 2026 aikana parannetaan kiinteistöjen turvallisuutta päivittämällä kiinteistöjen pelastussuunnitelmat. Pelastussuunnitelmassa on tarkoitus huomioida myös kulttuurihistoriallisesti arvokas kirkollinen esineistö. Seurakunnassa on tehty esineinventointi museoalan ammattilaisella. Riskienkartoituksen tulee ottaa huomioon myös mahdollisesti Turun museosta palautuva esineistö.

1.5 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 40 henkilöä (13.11.2025). Vakituudessa palvelusuhteessa työskenteli 36 henkilöä, joista yksi oli osa-aikainen. Vakituista naisia oli 29 ja miehiä 7. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 4 henkilöä, joista 3 olivat naisia. Henkilöstön määrässä ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2025. Talousarviovuonna henkilöstön määrä tulee lisääntymään yhdellä työntekijällä. Seurakuntaan on tarkoitus palkata tekninen isännöitsijä.

Palvelussuhteet tehtävän ja sukupuolen mukaan

Sukupuoli ● Mies ● Nainen

Liedon seurakunnan henkilöstösuunnitelma on valmistelussa.

Liedon seurakunnassa on laadittu työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulutussuunnitelma henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämissopimuksen mukaisesti (Kirvestes liite 12)

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Mehiläinen Oy:n kanssa.

	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Henkilöstökulut	-2 581 408,23	-2 621 580,23	-2 669 537,15
Henkilöstökulut	-2 428 708,23	-2 469 780,23	-2 517 737,15

Palkat ja palkkiot	-1 986 585,17	-2 020 147,27	-2 059 373,47
Henkilösivukulut	-442 123,06	-449 632,96	-458 363,68
Palvelujen ostot	-152 700,00	-151 800,00	-151 800,00
Matkakustannukset (oma henkilöstö)	-76 800,00	-75 900,00	-75 900,00
Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	-7 900,00	-7 900,00	-7 900,00
Työterveyshuolto	-48 000,00	-48 000,00	-48 000,00
Työssä jaksaminen	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00

Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut ja liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan kaikille taloussuunnitteluvuosille 20 000 euroa, mikä on sama summa kuin aiemmin.

Taloussuunnitelmakaudelle on sen lisäksi varattu vuosittainen määräraha, 5 000 euroa, kahta vuosittaista työhyvinvointiin painottuvaa koulutuspäivää varten sekä tiimien ruokailuihin 2 900 euroa.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosien isoissa rakennushankkeissa, Rova 2030 -keskusteluissa sekä niistä aiheutuviissa toiminnan muutostilanteissa. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon. Keinoja parantamiseen ovat säännöllisten henkilöstökyselyiden tekeminen ja toiminnan kehittäminen vastausten perusteella

Liedon seurakunta panostaa ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun huomioiden seurakunnan tulevan eläköitymisen. Ennakoivalla ja huolellisella henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessakin.

1.6 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

1.7 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euro-määrältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti brut-

toluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Liedon seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Liedon seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Liedon seurakunnan tehtäväluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tulorviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty tummennetulla taustavärillä.

Käyttötalousosassa esitetään myös sisäiset erät, koska ne ovat toiminnan ja talouden kannalta oleellisia, vaikka ne eivät olekaan sitovia eriä. Sisäisiä eriä ovat esimerkiksi sisäiset vuokrat.

Käyttötalousosa sisältää myös laskennalliset erät, joita tarvitaan tehtävälueiden kokonaiskustannusten selvittämiseksi. Laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä. Laskennallisia eriä ovat hallintomenojen, verotusmenojen ja keskusrahastomaksujen vyörytykset ja sisäiset korkomenot ja -tulot.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	253 175,68	303 677,09	387 102,46	273 183,00	273 183,00
Korvaukset	9 452,84	6 114,09	7 021,50		
Myyntituotot	13 063,36	7 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
Maksutuotot	120 886,29	152 200,00	209 710,00	199 710,00	199 710,00
Vuokratuotot	50 996,81	46 673,00	45 023,00	43 873,00	43 873,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	28 431,88	75 990,00	104 147,96	8 400,00	8 400,00
Tuet ja avustukset	13 853,50	14 000,00	14 500,00	14 500,00	14 500,00
Muut toimintatuotot	16 491,00	1 000,00			
Toimintakulut (ulkoiset)	-4 300 670,64	-4 955 359,00	-5 318 625,29	-5 210 874,17	-5 315 353,04
Henkilöstökulut	-2 294 167,69	-2 491 509,00	-2 625 363,29	-2 651 162,17	-2 702 641,04
Palkat ja palkkiot	-1 878 879,12	-2 015 529,06	-2 113 197,72	-2 129 958,20	-2 171 316,65
Henkilösivukulut	-428 958,79	-475 979,94	-512 165,57	-521 203,97	-531 324,39
Henkilökulujen oikaisuerät	13 670,22				
Palvelujen ostot	-1 228 937,71	-1 476 305,00	-1 739 677,00	-1 569 127,00	-1 622 127,00
Investointi	-0,00				
Vuokrakulut	-51 777,38	-67 050,00	-59 510,00	-57 410,00	-57 410,00

Aineet ja tarvikkeet	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Ostot tilikauden aikana	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Annetut avustukset	-121 504,70	-162 100,00	-147 600,00	-220 300,00	-220 300,00
Muut toimintakulut	-58 740,48	-67 685,00	-70 035,00	-59 935,00	-59 935,00
Toimintakate 1	-4 047 494,96	-4 651 681,91	-4 931 522,83	-4 937 691,17	-5 042 170,04
Toimintatuotot (sisäiset)	1 846 799,16	2 090 614,79	2 067 584,33	1 965 947,78	2 038 040,10
Sisäiset tuotot	1 846 799,16	2 090 614,79	2 067 584,33	1 965 947,78	2 038 040,10
Toimintakulut (sisäiset)	-1 846 799,16	-2 090 614,79	-2 067 584,33	-1 965 947,78	-2 038 040,10
Palvelun ostot - sisäiset			-132 740,80	-132 740,80	-132 740,80
Sisäiset vuokratulot	-1 846 799,16	-2 090 614,79	-1 934 843,53	-1 833 206,98	-1 905 299,30
Toimintakate 2	-4 047 494,96	-4 651 681,91	-4 931 522,83	-4 937 691,17	-5 042 170,04
Poistot ja arvonalentumiset	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Suunnitelman mukaiset poistot	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Laskennalliset erät	-710 228,26	-745 485,53	-410 219,68	-398 176,57	-386 238,76
Sisäiset korkokulut	-204 799,95	-196 284,52	-163 219,68	-151 176,57	-139 238,76
Sisäiset vyörytyserät	-505 428,31	-549 201,01	-247 000,00	-247 000,00	-247 000,00
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-5 376 654,93	-6 018 805,30	-5 952 947,00	-5 876 349,11	-5 964 128,19

Hallinto yhteensä:

2.1 Hallinto (pl 1)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	28 778,98	28 114,09	29 521,50	12 500,00	12 500,00
Korvaukset	7 988,89	6 114,09	7 021,50		
Myyntituotot	1 676,20				
Maksutuotot	6 300,39	10 000,00	10 000,00		
Tuet ja avustukset	12 703,50	12 000,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00
Muut toimintatuotot	110,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-657 312,65	-710 345,51	-751 622,10	-684 185,75	-689 242,54
Henkilöstökulut	-233 149,77	-244 395,51	-273 460,10	-260 423,75	-265 480,54
Palkat ja palkkiot	-193 319,48	-197 702,24	-220 000,05	-205 485,05	-209 475,06
Henkilösivukulut	-39 907,58	-46 693,27	-53 460,05	-54 938,70	-56 005,48
Henkilökulujen oikaisuerät	77,29				
Palvelujen ostot	-340 475,37	-388 600,00	-413 812,00	-361 412,00	-361 412,00
Vuokratulot	-20 590,01	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Aineet ja tarvikkeet	-62 562,49	-24 950,00	-24 950,00	-24 950,00	-24 950,00
Ostot tilikauden aikana	-62 562,49	-24 950,00	-24 950,00	-24 950,00	-24 950,00
Annetut avustukset	-450,00	-2 400,00	-2 400,00	-400,00	-400,00
Muut toimintakulut	-85,01	-20 000,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00
Toimintakate 1	-628 533,67	-682 231,42	-722 100,60	-671 685,75	-676 742,54
Toimintatuotot (sisäiset)	0,00				

Sisäiset tuotot	0,00				
Toimintakulut (sisäiset)	-189 497,69	-117 718,67	-200 531,81	-190 103,02	-197 500,32
Palvelun ostot - sisäiset			-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Sisäiset vuokratulot	-189 497,69	-117 718,67	-198 531,81	-188 103,02	-195 500,32
Toimintakate 2	-818 031,36	-799 950,09	-922 632,41	-861 788,77	-874 242,86
Laskennalliset erät	768 234,91	747 281,78	886 632,41	825 788,77	838 242,86
Sisäiset vyörytyserät	768 234,91	747 281,78	886 632,41	825 788,77	838 242,86
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	-49 796,45	-52 668,31	-36 000,00	-36 000,00	-36 000,00

Hallintoelimet (101)

Seurakunnan ylintä päätäntävaltaa käyttää kirkkovaltuusto, joka valitaan seurakuntavaaleissa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Liedon seurakunnan kirkkovaltuustoon kuuluu 27 jäsentä. Valtuusto kokoontuu 2–3 kertaa vuodessa päättämään muun muassa talousarviosta ja toiminnan suurista linjauksista.

Kirkkoneuvoston tehtävänä on johtaa seurakunnan toimintaa, hallintoa ja taloudenhoitoa. Kirkkoneuvosto valmistelee kirkkovaltuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten toimeenpanosta. Liedon kirkkoneuvoston valitsee kirkkovaltuusto hallintosäännön mukaisesti. Kirkkoneuvosto kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Seurakunnan hallinto on hyvää ja avointa, säädösten mukaista ja tulevaisuuteen varautuvaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Sitova toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Seurakuntavaalien järjestäminen	Seurakuntavaalit on toteutettu säädösten mukaisesti.	Kyllä/Ei

2. Sitoutuminen päätöksenteossa seurakuntastrategiaan	Laadullinen arviointi	Kyllä/Ei
3. Kirkkolain muutosten huomioiminen ja sen mukaisesti seurakuntalaisvaikuttamisen mahdollistaminen	Verkkosivuilla julkaistaan kirkkoneuvoston ja -valtuuston esityslistat, ja merkittävistä vireille tulevista asioista viestitään sekä järjestetään kuulemistilaisuudet.	Kyllä/Ei
4. Osallistuminen Rova 2030 -prosessiin	Laadullinen arviointi seurakuntastrategian valossa	Kyllä/Ei

Taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto (105)

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Yleishallinnon tehtävä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Tehtäväalueen kuluja ovat yleiset hallinnolliset menot, Katrina-va-rausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Taloushallinnossa käydään läpi taloushallintoon liittyvät prosessit ja niissä hyödynnetään Kipan laajennettuja palveluita. Henkilöstöhallinnossa huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja osaamistasosta. Yleishallinnossa kehitetään sähköistä asiointia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Käteisen rahan käsittely on sujuvaa ja riskitöntä.	Käteisen rahan käsittely on ohjeistettu ja perehdytetty työntekijöille ja vapaaehtoisille.	Kyllä/Ei
2. Seurakunnalle on laadittu henkilöstösuunnitelma.	Henkilöstösuunnitelma on laadittu ja käsitelty hallintoelimissä.	Kyllä/Ei
3. Edistämme työhyvinvointia ja työsäjäksamista.	Kaksi työhyvinvointiin keskittyvää päivää on järjestetty ja 80 % työntekijöistä on osallistunut niihin.	Kyllä/Ei

4. Sähköinen asiointi on käytössä.	Seurakuntalainen voi varata kotikasteen, vihkimisen ja salivarauksen sähköisesti.	Kyllä/Ei
------------------------------------	---	----------

Kirkonkirjojenpito (107)

Liedon seurakunta ostaa palvelut Turun alueelliselta aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	103 551,66	139 190,00	174 967,96	85 320,00	85 320,00
Myyntituotot	3 217,50	2 000,00			
Maksutuotot	68 278,28	61 200,00	74 920,00	74 920,00	74 920,00
Vuokratuotot	2 624,00				
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	28 431,88	72 990,00	98 047,96	8 400,00	8 400,00
Tuet ja avustukset	1 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Muut toimintatuotot		1 000,00			
Toimintakulut (ulkoiset)	-2 187 227,89	-2 416 398,95	-2 611 839,21	-2 599 548,55	-2 634 620,11
Henkilöstökulut	-1 551 906,13	-1 626 633,95	-1 784 374,21	-1 806 183,55	-1 841 255,11
Palkat ja palkkiot	-1 263 006,36	-1 315 901,92	-1 436 589,96	-1 454 167,22	-1 482 403,50
Henkilösivukulut	-294 204,93	-310 732,03	-347 784,25	-352 016,33	-358 851,61
Henkilökulujen oikaisuerät	5 305,16				
Palvelujen ostot	-348 589,04	-447 125,00	-521 585,00	-444 585,00	-444 585,00
Vuokrakulut	-11 575,87	-5 500,00	-11 160,00	-9 060,00	-9 060,00
Aineet ja tarvikkeet	-141 099,08	-176 170,00	-132 700,00	-113 000,00	-113 000,00
Ostot tilikauden aikana	-141 099,08	-176 170,00	-132 700,00	-113 000,00	-113 000,00
Annetut avustukset	-121 054,70	-159 700,00	-145 200,00	-219 900,00	-219 900,00
Muut toimintakulut	-13 003,07	-1 270,00	-16 820,00	-6 820,00	-6 820,00
Toimintakate 1	-2 083 676,23	-2 277 208,95	-2 436 871,25	-2 514 228,55	-2 549 300,11
Toimintakulut (sisäiset)	-1 657 301,47	-1 972 896,12	-1 867 052,52	-1 775 844,76	-1 840 539,78
Palvelun ostot - sisäiset			-130 740,80	-130 740,80	-130 740,80
Sisäiset vuokrakulut	-1 657 301,47	-1 972 896,12	-1 736 311,72	-1 645 103,96	-1 709 798,98

Toimintakate 2	-3 740 977,70	-4 250 105,07	-4 303 923,77	-4 290 073,31	-4 389 839,89
Laskennalliset erät	-1 113 972,63	-1 119 249,11	-1 000 311,88	-942 948,81	-959 972,10
Sisäiset vyörytyserät	-1 113 972,63	-1 119 249,11	-1 000 311,88	-942 948,81	-959 972,10
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 854 950,33	-5 369 354,18	-5 304 235,65	-5 233 022,12	-5 349 811,99

Jumalanpalveluselämä 201

Jumalanpalvelus on seurakunnan elämän sydän ja kirkon tunnusmerkki. Siinä ihminen kohtaa Jumalan ja Jumala ihmisen. Messu on seurakunnan yhteinen juhla, jossa vastaanotetaan Jumalan lahjat Sanassa ja ehtoollisen sakramentissa, rukoillaan ja lauletaan yhdessä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vahvistetaan jumalanpalveluselämässä ja kirkkotilojen käytössä seurakunta-laisten omistajuutta ja vastuunkantoa. Monipuolistetaan kirkkovuoden keskeisimpien juhlapyhien viettoa. Jumalanpalveluselämän kausisuunnittelussa panostetaan ennakointiin. Kirkkoalueiden jumalanpalveluksia porrastetaan ja työvoimaa kierrätetään tarkoituksenmukaisesti. Lisätään kirkkojen aukioloa ja mahdollisuuksia pyhän kokemiseen myös arjen keskellä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jumalanpalvelukseen osallistuminen mahdollistetaan säännöllisesti myös niille, jotka ovat estyneet tulemaan kirkkoon.	Suoratoistot Liedon ja Tarvasjoen kirkon jumalanpalveluksista	Kyllä/Ei
2. Keskittyminen Liedon seurakunnan pääkirkon jumalanpalvelu-	Osallistujamäärän kasvattaminen	Kyllä/Ei

selämään ja toimintakulttuuriin sekä niistä viestimiseen		
3. Jumalanpalvelusviestinnän vahvistaminen	Säännöllinen ennakko- viestintä verkkosivuilla, seurakuntatiedoissa, kausiesitteissä ja seurakunnan sosiaalisen median kanavilla	Kyllä/Ei
4. TV-kirkkojen toteuttaminen yhteistyössä Yleisradion kanssa	Pitkäperjantain ja pääsiäispäivän jumalanpalvelusten tv-lähetykset	Kyllä/Ei
5. Jumalanpalvelusryhmien tai vapaaehtoisten toimiminen kaikissa kirkkoalueiden kirkoissa.	Seuranta ja dokumentointi	Kyllä/Ei

Perustelut:

Tavoitteet perustuvat seurakuntastrategian painopisteisiin. Säännöllinen jumalanpalveluselämä kaikissa kirkoissa on keskeinen osa saavutettavuutta.

Hautaan siunaaminen (202)

Hautaan siunaamisen tarkoituksena on saattaa ihmiset Jumalan siunauksen varassa haudan lepoon sekä lohduttaa ja vahvistaa surevia omaisia iankaikkisen elämän toivolla.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Hautaan siunaamisten suunnittelu ja toteutus yhteistyössä omaisten kanssa. Tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen varataan riittävästi aikaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Työvuorosuunnittelulla varmistetaan riittävä aika toimituksiin ja työkuorman tasainen jakautuminen.	Toimituksiin käytettävän ajan ja työvuorojen seuranta.	Kyllä/Ei
2. Surevien omaisten tukeminen	Sururyhmä järjestetään kevät- ja syyskaudella.	Kyllä/Ei

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Kirkolliset toimitukset kaste, avioliittoon vihkiminen ja avioliiton kirkollinen siunaaminen ovat perheille tärkeitä juhlia ja samalla seurakunnan jumalanpalveluselämää ja ydintoimintaa. Avioliittoon vihkiminen on myös viranomaistehävä. Kirkollisissa toimituksissa kohdataan seurakuntalaiset elämän käännekohtissa.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Kirkolliset toimitukset suunnitellaan ja toteutetaan huolellisesti sekä yhteistyössä seurakuntalaisten kanssa. Kasteperheet ja vihkiparit tavataan ennen toimitusta ja toimituskeskusteluun sekä toimituksiin varataan riittävästi aikaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Kastamatta jääneiden lasten perheille sekä rip-pikouluikäisille järjestetään kastepäivät.	Kaksi kastepäivää	Kyllä/Ei
Työvuorosuunnittelulla varmistetaan riittävä aika toimituksiin ja työkuorman tasainen jakautuminen.	Toimituksiin käytettävän ajan ja työvuorojen seuranta	Kyllä/Ei

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan seurakunnan muu julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa, mm. kinkarit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntayhteyden, yhteisöllisyyden ja henkilökohtaisen kohtaamisen vahvistaminen niin, että elämä seurakunnassa on kutsuvaa, turvallista ja hyväksyvää. Tuetaan hengellistä etsintää ja luodaan matalan kynnyksen mahdollisuuksia keskustelulle ja vuorovaikutukselle.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Laadukkaat seurakunta-tapahtumat	Perinteiset koti- ja syntymäpäiväkäynnit, 75- ja 80-vuotissyntymäpäiväjuhlat sekä muut tapahtumat ja tilaisuudet, kuten yleisöluisteluvuorot ja vapaaehtoisten kiittäminen	Kyllä/Ei

Tiedotus ja viestintä (210)

Tiedotuksen ja viestinnän tehtävänä on avoimesti ja vastuullisesti kertoa seurakunnan toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta. Viestintä tukee seurakunnan tehtävän toteutumista: seurakunta kutsuu ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen ja rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntastrategian linjaukset tiedotuksen ja viestinnän ohjaajina.

Sekä viestinnän että organisaation mahdollisten uudistusten ja muutosten vaatimat työn painopisteet: muutosviestintä, kirkon verkkosivualustan vaihtuminen ja kirkon ilmeuudistus.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakuntastrategiaan osallistuminen	Viestinnän sisältöjen laadullinen arviointi vähintään kahdesti vuodessa	Kyllä/Ei
2. Seurakuntavaaliviestintä	Näkyvyys, ehdokkaiden määrä ja äänestysprosentti	Kyllä/Ei
3. Organisaation muutosviestintä	Laadullinen arviointikeskustelu	Kyllä/Ei

Musiikki (220)

Musiikin tehtäväalue vastaa seurakunnan musiikkitoiminnasta tarjoten musiikkia jumalanpalveluksiin, kirkollisiin toimituksiin sekä musiikkikasvatukseen lapsista ikäihmisiin. Sen tehtävänä on julistaa kristillistä sanomaa musiikin keinoin ja välittää iloa, lohtua ja toivoa. Kuorotoiminta on merkittävä osa seurakunnan vapaaehtois- ja musiikkityötä. Lisäksi järjestetään konsertteja ja yhteislaulutilaisuuksia, jotka kasvattavat jatkuvasti suosiotaan. Liedon kirkon uudet urut ja toimivat olosuhteet ovat herättäneet kiinnostusta sekä seurakuntalaisten että lähialueiden kuorojen ja muiden musiikkitoimijoiden keskuudessa. Tähän kysyntään vastataan monipuolisella ja tarkoituksenmukaisella musiikkitoiminnalla.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella: Monipuolisen musiikkielämän ylläpitäminen jumalanpalveluksissa ja konserteissa: tarjonnan laajentaminen eri musiikkityyleihin, perinteisen klassisen kirkkomusiikin vahva säilyttäminen sekä uusien toimintamuotojen, kuten musiikkimeditaatioiden, kehittäminen.

Liedon kirkon aseman vahvistaminen seutukunnallisena musiikki- ja konsertti-tilana sekä muiden seurakunnan kirkkojen säännöllinen käyttö musiikkitilaisuuksiin.

Yhteislaulun ja kuorotoiminnan kehittäminen, uusien osallistumisen mahdollisuuksien tarjoaminen ja vapaaehtoisten sitouttaminen.

Yhteistyön tiivistäminen paikallisten musiikkitoimijoiden, yhdistysten, kuntien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Monipuolisen ja rikkaan musiikkielämän ylläpitäminen ja kehittäminen sekä jumalanpalvelus- että konserttielämässä	Jumalanpalveluksissa sekä konserteissa soitetun/laulettun musiikin systemaattinen tilastointi. Monipuolisuuden arviointi vuoden lopussa.	Kyllä/Ei
2. Liedon urkumarratonin uusiminen ja kesäkonserttisarjan jatkaminen. G.B. Pergolestin Stabat Mater paastonaikana.	Pidetyt tilaisuudet ja osallistujamäärät	Kyllä/Ei
3. Yhteislaulun ja kuorotoiminnan ylläpitäminen ja aktivointi	Yhteislaulutilaisuuksien ja kuoroesiintymisten määrä, yhdessä laulamisen tilaisuudet sekä	Kyllä/Ei

	kuorojen (myös projektikuorojen) ja kuorolais- ten jäsenmäärien kehi- tys	
4. Seurakunnan yhteislauluvihon kokoaminen ja tarvittavien julkaisuoikeuksien hankinta vuoden 2026 aikana, jotta teki- jänoikeudet ovat asianmukaisesti kunnossa; vaihtoehtoisesti sopivan valmiin vihon hankinta.	Valmistuneet lauluvihot / hankitut lauluvihot	Kyllä/Ei
5. Tarvasjoen kirkon peruskorjauksen suunnittelu musiikkityön ja soittimien osalta	Valmistuneet suunnitelmat	Kyllä/Ei

Perustelut:

Musiikkityön kehittäminen edellyttää henkilöstön riittävyyttä, vapaaehtoisten sitoutumista ja taloudellisten reunaehto-
jen huomioimista. Uusien toimintamuotojen, kuten musiikkimeditaatioiden juurtuminen sekä monipuolisen konsertti-
tarjonnan laajentaminen, edellyttää pitkäjänteistä työtä. Liedon kirkossa jär-
jestetään suurin osa musiikkitalaisuuksista, mutta myös muissa kirkoissa halu-
taan pitää toimintaa säännöllisesti, jotta musiikkielämä voi tavoittaa alueiden seurakuntalaiset.

Varhaiskasvatus (231)

Varhaiskasvatuksen pääpaino on tarjota lapsille ja perheille laadukasta kasteopetusta ja lisätä kiristillisten arvojen tietämystä sekä vahvistaa luontevaa seurakuntayhteyttä. Tuetaan perheiden jaksamista arjessa. Kerhoissa lapsille tarjotaan turvallista ja virikkeellistä toimintaa. Varhaiskasvatus edistää perheiden yhteenkuuluvuutta, lisäten mahdollisuuksia vertaistukeen ja sitä kautta vähentää yksinäisyyden kokemusta.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vahvistaa perheiden kasvatuskumppanuutta seurakunnan kanssa. Pidetään yllä yhteyttä kunnan ja kaupungin varhaiskasvatukseen, jotta tavoitamme perheet kattavammin. Vahvistaa yhteistyötä eri työalojen kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Järjestää matalankynnyksen toimintaa, muskarit, perhekerhot, isälapsi-illat	Tilaisuuksien ja osallistujien määrä	Kyllä/Ei
2. Ylläpidetään päiväkerhotoimintaa Liedossa sekä Aurassa	Osallistujamäärä	Kyllä/Ei
3. Vahvistaa kristillisten juhlien merkitystä: joulu- ja pääsiäisesitykset	Osallistujamäärä	Kyllä/Ei

perheille ja päivä- kodeille		
---------------------------------	--	--

Perustelut:

Toivomme, että toimitilat mahdollistavat toiminnan mahdollisimman monella alueella.

Nuorisotyö (236)

Varhaisnuoret ja nuoret saavat elää seurakuntayhteydessä nuorisotyön eri toimintamuotojen kautta. Tavoitteena on antaa 7–29-vuotiaille myönteinen kokemus seurakunnasta, rohkaista pyhän kokemiseen ja elämiseen sekä tarjota kokemus siitä, että seurakuntaa on helppo lähestyä. Heitä kutsutaan mukaan toimintaan, jossa he saavat eväitä elämään ja kasvavat yhdessä muiden kanssa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vastaamme nuorten hengelliseen etsintään tarjoamalla monipuolisia vaihtoehtoja hengellisyyden toteuttamiseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Nuorten pyhiinvaellus Santiago de Compostelaan syyslomalla 2026	Pyhiinvaellus toteutuu/ei toteudu.	Kyllä/Ei
2. Juhlasyksy 2026	Vietetään Olkkarin 10-vuotisjuhlat ja Halssin	Kyllä/Ei

	50-vuotisleiri (Kaikkien leiri).	
3. Lähetysnäyttely yläkouluilla keväällä 2026	Kaikilla yläkouluilla KUA:n lähetysnäyttelyn toteutuminen	Kyllä/Ei

Perustelut:

Henkilöstöressurssien arviointi vuonna 2026. Lisäksi selvittävä Halssin mahdollisen remontin vaikutukset leiritoimintaan.

Rippikoulu (235)

Rippikoulun tehtävänä on perehdyttää nuori kirkon yhteiseen uskoon ja ohjata elämään seurakunnan yhteydessä sekä antaa eväitä elämään itsenäisenä ihmisenä yhdessä muiden kanssa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella: Nuoret kokevat yhteyttä, turvallisuutta, pyhyyttä ja iloa. Nuoret löytävät merkityksiä kristinuskon keskeisten sisältöjen ja oman elämänsä välillä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Uudistetun paikallissuunnitelman käyttöönotto syksyllä 2026	Paikallissuunnitelma otettu käyttöön ja perehdytys uuteen suunnitelmaan annettu rippikoulutyötä tekeville.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Rippikouluryhmien suuri määrä vuosien 2026 ja 2027 isojen ikäluokkien tähden. Muutos vaatii vakituiselta henkilöstöltä suurempaa panostusta rippikouluun. Lisäksi tarvitaan leiritiloja muualta.

Aikuistyö (204)

Aikuistyön tehtävä on tavoittaa työikäiset Liedon seurakuntalaiset ja mahdollistaa heille mielekäs osallistuminen seurakunnan elämään, tarjota paikka virkistymiseen, hiljaisuuteen ja rukoukseen.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Yksilöllisen ja yhteisöllisen hengellisen elämän tukeminen sekä kiireettömän pysähtymisen mahdollistaminen. Aikuistyön kehittäminen: työalan itseymmärryksen selkeyttäminen ja näkyväksi tekeminen. Luonteeltaan kutsuvat aikuistyön tilaisuudet, joihin osallistuja tuntee olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kutsumme Jumalan yhteyteen. Vastaamme myös yksilölliseen hengelliseen etsintään, vahvistamme yhteisöllisyyttä.	Ryhmien ja tilaisuuksien toteutuminen ja osallistujamäärä	Kyllä/Ei

2. Mahdollisuuksien luominen meditatiivisiin kokemuksiin kirkkotilassa.	Toteutuminen ja osallistujamäärä	Kyllä/Ei
3. Työikäisille retki Glow-festivaaliin sekä leiri Halsissa.	Toteutuminen ja osallistujamäärä	Kyllä/Ei

Diakonia (241)

Diakoniatyön tehtävänä on auttaa ja tukea erityisesti niitä ihmisiä, jotka eniten tarvitsevat elämäntilanteeseensa apua ja joita muiden apu vähiten tavoittaa. Diakonia lievittää yksinäisyyttä ja ehkäisee syrjäytymistä mm. järjestämällä vertaisryhmiä sekä maksuttomia ruokailuja. Diakonia kannustaa ihmisiä kristilliseen palvelutyöhön ja luo keskinäistä yhteenkuuluvuutta seurakunnassa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Diakoniatyön painopisteenä on vahvistaa vapaaehtoisten toimijuutta seurakunnassa. Vastaamme kohtaamiemme ihmisten hengellisiin tarpeisiin. Lievitämme yksinäisyyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Diakoniatyössä keskusteluun pääsee seitsemän päivän sisällä.	Seitsemän päivän tavoite on saavutettu.	Kyllä/Ei
2. Diakoniatyö järjestää vertaisryhmiä.	Ryhmiä järjestetty päihde- ja mielenterveyskuntoutujille, omaishoitajille, sureville ja ikääntyneille.	Kyllä/Ei
3. Diakoniatyö vähentää työttömyyttä.	Toiminnassa on ollut mukana vähintään kaksi työkokeilijaa tai palkkatuki-työllistettyä.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Toiminnassa hyödynnetään testamenttivaroja ja diakoniarahastojen varallisuutta.

Perheneuvonta (242)

Seurakunta hankkii perheneuvonnan palvelut Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymältä. Tehtäväalue sisältää seurakunnalle kuuluvan osuuden perheneuvonnan kuluista.

Palveleva puhelin (244)

Seurakunta hankkii palvelevan puhelimen palvelut Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymältä. Tehtäväalue sisältää seurakunnalle kuuluvan osuuden palvelevan puhelimen kuluista.

Lähetys (260)

Seurakunta toteuttaa Jeesuksen antamaa kaste- ja lähetyskäskyyn perustuvaa lähetystehtävää. Seurakuntalaisille kerrotaan erityisesti oman seurakunnan tukemista nimikkokohteista sekä kirkkomme lähetysjärjestöjen toiminnasta, sekä tarjotaan mahdollisuuksia tukea lähetystyötä erilaisissa tilaisuuksissa ja toimia lähetystyön hyväksi. Liedon seurakunnalla on nimikkosopimuksia Suomen Lähetysseuran, Lähetisyhdistys Kylväjän, Evankelisen Lähetisyhdistyksen, Medialähetysjärjestö Sanansaattajien ja Suomen Piipliaseuran kanssa. Lähetystyön tunnetuksi tekemiseksi järjestetään retkiä ja seurakuntamatkoja sekä muita tilaisuuksia. Lähetystyön tukemiseksi järjestetään myyjäisiä ja erilaisia tapahtumia, joissa usein on nimikkolähetti tai lähetysjärjestön edustaja kertomassa työstään.

Talousarvioavustuksia jaetaan järjestöille, jotka ovat sitoutuneet kirkon yhteiseen uskoon ja järjestykseen. Lähetysavustukset arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Lähetystyötä tehdään tunnetuksi nuorisotyössä. Lähetystyön hyväksi kerätään varoja lähetystapahtumissa, myyjäisissä, markkinoilla ja muissa tilaisuuksissa eri puolilla seurakuntaa. Nimikkokohteiden selkeät esittelyt työaloille ja seurakuntalaisille. Seurakunta varautuu lähetystyön tuen kasvattamiseen piispainkokouksen suosituksen mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Lähetysnäyttely kouluille	Kaikilla yläkouluilla lähetysnäyttelyn toteutuminen	Kyllä/Ei

2. Lähetystapahtumia, myyjäisiä, markkinoita ja muita tilaisuuksia järjestetään säännöllisesti	Tilaisuuksien ja lähetykannatuksen määrä	Kyllä/Ei
3. Parannetaan nimikkokohteiden tunnettavuutta.	Tehdään tietopaketti työmuotojen käyttöön.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Viranhaltijat pystyvät panostamaan lähetysohjelmaan vain pienen osan työpanoksestaan. Vapaaehtoiset ovat innokkaita mutta lähetysohjelmaa ikääntyvät. Nuoria pitäisi saada mukaan myös lähetysohjelman toimintaan. Piispainkokous on suositellut seurakuntia suuntaamaan verotuloista 3 % lähetysohjelmaan ja kansainväliselle diakonialle. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää sekä lähetysohjelman että kansainvälisen diakonian budjettivarojen merkittävää kasvattamista.

Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta (270)

Seurakunta tukee taloudellisin avustuksin Kirkon Ulkomaanapua (KUA), Merimieskirkkoa ja ystävyysseurakunta Növaa. Ystävyysseurakuntatoiminnan tarkoituksena on toisten todellisuudesta oppiminen, molemminpuolinen yhteydenpito sekä käytännön avun antaminen.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Tehdään ystävyysseurakuntatoimintaa tunnetuksi työntekijöille, luottamushenkilöille ja seurakuntalaisille koko seurakunnan alueella. Tuetaan Kirkon Ulkomaanapua, Merimieskirkkoa ja ystävyysseurakuntaa taloudellisesti keräämällä kolehteja jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tapahtumissa. Seurakunnan jumalanpalveluselämässä rukoillaan ystävyysseurakunnan ja seurakunnan kansainvälisen avustustyön puolesta. Seurakunta varautuu kansainvälisen diakoniatuen kasvattamiseen piispainkokouksen suosituksen mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Növan talkoomatka syyskuudella 2026	Talkootarpeet	Kyllä/Ei
2. Opintomatkasta kertominen eri työaloille ja seurakuntalaisille	Opintomatkasta kertovia tilaisuuksia järjestetään.	Kyllä/Ei
3. Nimikkokohteiden tietopaketin koonti käytettäväksi eri työmuodoissa	Tietopaketti tehdään	Kyllä/Ei

Perustelut:

Piispainkokous on suositellut seurakuntaa suuntaamaan verotuloista 3 % lähetystyölle ja kansainväliselle diakoniale. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää

sekä lähetyksen että kansainvälisen diakonian budjettivarojen merkittävää kasvattamista.

Muu seurakuntatyö (290)

Seurakuntatyöhön kuuluva toiminta, jolle ei voida osoittaa muuta tehtäväaluetta.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Seurakuntastrategian jalkauttaminen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakuntastrategiasta nousevien teemojen käsitteleminen keskusteluilloissa, joihin kutsutaan ajankohtaisia puhujavieraita	Järjestetään 3–5 kirkkoiltaa.	Kyllä/Ei
2. Liedon kirkon pyhimysveistosten palauttaminen ja omistusoikeuden selvittäminen	Omistuskysymys on ratkaistu.	Kyllä/Ei
3. Seurakuntavaalien näkyvyys koko	Jokaisena ennakkööstönpäivänä seura-	Kyllä/Ei

seurakunnan alueella ja äänestäjien aktivointi	kuntatapahtuma. Äänestysprosentti vähintään 20 %.	
--	---	--

Paimion rovastikunta

TOIMINTA-AJATUS

Paimion rovastikunta on hiippakunnan hallinnollinen osa ja sen yhteistoimintaa johtaa tuomiokapitulin tehtävään nimittämä lääninrovasti. Paimion rovastikunnan lääninrovastina toimii Liedon seurakunnan kirkkoherra Risto Leppänen. Lääninrovasti toimii piispan ja tuomiokapitulin apuna rovastikunnan kirkollisessa hallinnossa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA

Edistää kirkon tehtävän toteutumista; valvoa, että tähän tehtävään kuuluvia toimia hoidetaan seurakunnissa uskollisesti sekä kirkon tunnustuksen, kirkkolain, kirkkojärjestyksen sekä niihin perustuvien määräysten ja ohjeiden mukaan asettaa rovastikunnallisia yhteistyöelimiä ja muutoinkin edistää seurakuntien yhteistyötä sekä johtaa rovastikunnallista toimintaa; sekä huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka lääninrovastille on säädetty tai määrätty taikka jotka piispa tai tuomiokapituli on hänelle antanut.

Suunnittelukaudella korostuu Rova 2030-prosessi Salon, Liedon, Paimion, Loimaan, Pöytyän ja Someron seurakuntien kesken.

TAVOITTEET:

Lääninrovastin toimikausi päättyy 30.4.2026. Tuomikapituli nimittää uuden lääninrovastin. Vuonna 2026 tarkoituksena on järjestää Paimion rovastikunnan yhteistoimintaa ja työntekijätapaamisia lääninrovastin erikseen ilmoittaman aikataulun mukaan. Lisäksi rovastikunnassa järjestetään tarvittavissa määrin eri

ammattiryhmien koulutustapahtumia sekä ylläpidetään valmiutta rovastikunnallisille yhteistyöhankkeille. Vuonna 2026 rovastikunnan yhteistoiminnassa painottuu Salon, Liedon, Paimion, Loimaan, Pöytyän ja Someron seurakuntien Rova 2030 -prosessi. Lääninrovasti toimittaa tarvittavat kirkolliset vaalit ja hänen apunaan on Liedon seurakunnan hallintosihteeri. Lääninrovastin tehtävästä ja rovastikunnan yhteistoiminnasta syntyneet kustannukset laskutetaan rovastikunnan seurakunnilta jäsenperusteisesti.

Rovastikunnan seurakuntien rovastikuntamaksu vuonna 2026 on 0,06 euroa / seurakunnan jäsen. Tämä merkitsee yhteensä noin 5700 euron määrärahaa rovastikunnan yhteishankkeille. Rovastikuntamaksuista jäljelle jäävät varat käytetään rovastikunnallisen yhteistoiminnan ja yhteisten tapahtumien järjestämiseen sekä mahdollisuuksien mukaan Suomen Lähetysseuran kautta diakoniatyön tukemiseen Jerusalemissa.

Lääninrovasti pitää luetteloa päätöksistään ja virkatoimistaan. Rovastikuntamaksujen laskuttamisesta ja kirjanpidosta huolehtii Liedon seurakunnan taloustoimisto. Arkkihiippakunnan piispa ja tuomiokapituli johtaa lääninrovastin toimintaa.

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	61 886,00	84 000,00	130 890,00	124 790,00	124 790,00
Myyntituotot	0,00				
Maksutuotot	45 505,00	81 000,00	124 790,00	124 790,00	124 790,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		3 000,00	6 100,00		
Muut toimintatuotot	16 381,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-387 247,71	-481 226,71	-495 176,87	-495 331,69	-470 368,21
Henkilöstökulut	-218 378,27	-272 626,71	-251 826,87	-259 381,69	-264 418,21
Palkat ja palkkiot	-179 987,10	-220 536,08	-202 596,03	-208 673,91	-212 725,83
Henkilösivukulut	-39 099,17	-52 090,63	-49 230,84	-50 707,78	-51 692,38
Henkilökulujen oikaisuerät	708,00				
Palvelujen ostot	-116 515,23	-153 100,00	-187 650,00	-183 850,00	-153 850,00
Investointi	0,00				

Vuokrakulut	-125,50	-500,00	-500,00	-500,00	-500,00
Aineet ja tarvikkeet	-50 416,23	-53 500,00	-53 900,00	-50 300,00	-50 300,00
Ostot tilikauden aikana	-50 416,23	-53 500,00	-53 900,00	-50 300,00	-50 300,00
Muut toimintakulut	-1 812,48	-1 500,00	-1 300,00	-1 300,00	-1 300,00
Toimintakate 1	-325 361,71	-397 226,71	-364 286,87	-370 541,69	-345 578,21
Toimintakate 2	-325 361,71	-397 226,71	-364 286,87	-370 541,69	-345 578,21
Poistot ja arvonalentumiset	-17 606,19	-23 904,94	-32 063,96	-30 932,13	-30 366,38
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 606,19	-23 904,94	-32 063,96	-30 932,13	-30 366,38
Laskennalliset erät	-134 980,77	-143 219,19	-110 065,19	-105 314,70	-100 074,42
Sisäiset korkokulut	-7 615,93	-1 977,81	-6 453,69	-5 770,09	-5 099,00
Sisäiset vyörytyserät	-127 364,84	-141 241,38	-103 611,50	-99 544,61	-94 975,42
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-477 948,67	-564 350,84	-506 416,02	-506 788,52	-476 019,01

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla (80/20).

Hautausmaahallinto (401)

Hautausmaahallinto vastaa hautaustoimen kokonaisjohtamisesta, hautarekisterin ylläpidosta, laskutuksesta sekä lakisääteisistä hautaustoimen velvoitteista. Tehtäväalue huolehtii myös yhteistyöstä viranomaisten, omaisten ja urakoitsijoiden kanssa sekä hautausmaiden kehittämisen suunnittelusta. Hautausmaihin liittyvä hallinnollinen päätöksenteko sisältyy hallintoelimiin ja sieltä hautausmaahallinnon osuus kustannuksista vyörytetään hautatoimeen.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vuoden 2026 keskeisenä painopisteenä on Geometrix -hautakarttaohjelman käyttöönotto.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautarekisterin ylläpitäminen	Kaikkien hautausmaiden hautojen hallinta-ajat on tarkistettu.	Kyllä/Ei
2. Sähköisten hautakarttojen käyttöönotto	Hautakarttaohjelmisto Geometrix on henkilökunnan käytössä.	Kyllä/Ei
3. Sähköisessä hautakarttaohjelmassa on myös hautakivien kuvat.	Hautausmaiden hautojen kivet on kuvattu ja tallennettu Geometrix -ohjelmaan.	Kyllä/Ei

Hautausmaiden ylläpito (403)

Hautausmaiden ylläpito kattaa hautausmaiden hoidon, kunnossapidon ja ympäristönhoidon. Tähän sisältyy nurmialueiden hoito, hautausmaita palvelevien huoltorakennusten kunnossapito, puu- ja pensaskasvillisuuden hoito sekä jätehuolto ja energiatehokkuustoimet.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kestävän ja ekologisen ylläpidon vahvistaminen. Hoitotyön koneellistamisen ja kaluston ajanmukaisena jatkaminen. Työturvallisuuden ja työergonomian parantaminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautojen hallinta-aikojen tarkastelu tehdään vuosittain.	Tarkastelu on tehty ja hallinta-ajat on laskutettu.	Kyllä/Ei
2. Hautaustoimen omakustannushinnat on selvitetty. Hinnoittelua on tarkistettu laskelmien pohjalta.	Omakustannushintalaskelmat ja hautaus-toimen hintojen tarkistus on tehty.	Kyllä/Ei
3. Luonnonmukaisen hoidon osuutta on lisätty.	Jokaisella hautausmaalla on luonnonmukaisesti hoidettuja alueita.	Kyllä/Ei
4. Hankitaan vähäpäästöistä hoitokalustoa	Seurakunta hankkii vain akkukäyttöisiä pientyökaluja ja -leikkureita.	Kyllä/Ei
5. Työergonomian parantaminen	Hautausmaan henkilökunnalle järjestetään yksi työergonomiaan liittyvä koulutus.	Kyllä/Ei

Hautaaminen (404)

Hautaamisen tehtäväalue käsittää hautapaikkojen osoittamisen, hautausten valmistelun ja hautaustilaisuuksiin liittyvät käytännön järjestelyt, kuten kaivuutyöt, yhteistyön omaisten ja hautaustoimistojen kanssa sekä kaivuun jälkeisen kunnostustyön.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Hautaamisen kustannusten vähentäminen. Asiakaslähtöisyyden vahvistaminen palveluprosessissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautaustoimen omakustannushinnat on selvitetty. Hinnoittelua on tarkistettu laskelmien pohjalta.	Omakustannushintalaskelmat ja hautaustoimen hintojen tarkistus on tehty.	Kyllä/Ei
2. Hautaamisen prosessien piirtäminen ja kehittäminen	Hautaamisen prosessi on piirretty niin, että sähköinen asiointi on mahdollista.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Hautaustoimen tehtävät tulevat tulevaisuudessa lisääntymään väestön ikääntyessä. Hautaustoimen kustannusrakenteen selvittäminen ja säästöjen hakeminen on tarpeellista valtion rahoituksen vähentyessä.

Vainajasäilytys (406)

Vainajasäilytys käsittää siunausta edeltävän vainajien säilytyksen ja käsittelyn, kylmäsäilytystilojen ylläpidon ja huollon sekä yhteistyön sairaaloiden, poliisin ja hautaustoimistojen kanssa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Säilytystilojen teknisen kunnan ja hygienian ylläpito. Toiminnan arvokkuuden ja turvallisuuden varmistaminen. Yhteistyön kehittäminen alueellisten toimijoiden kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tarvasjoen vainajasäilytyksen parantaminen	Suunnitelma vainajasäilytykseen on tehty peruskorjauksen yhteydessä.	Kyllä/Ei
2. Säilytystilojen kunto ja siisteys on hallinnassa.	Siivous- ja huoltotehtävät on sisällytetty vainajan säilytystilojen huolto-ohjelmiin.	Kyllä/Ei
3. Vainajan säilytysajat ovat raportoitavissa laskutusta varten.	Raportointijärjestelmä on luotu sujuvaksi.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Vuoden 2026 hinnasto sisältää uuden veloituksen vainajan säilytysmaksun, joka perustuu vainajan säilyttämisen pituuteen. Auran ja Tarvasjoen vainajasäilytystilat kaipaavat peruskorjausta.

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimi yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	58 959,04	52 373,00	51 723,00	50 573,00	50 573,00
Korvaukset	1 463,95				
Myyntituotot	8 169,66	5 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
Maksutuotot	802,62				
Vuokratuotot	48 372,81	46 673,00	45 023,00	43 873,00	43 873,00
Tuet ja avustukset	150,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 068 882,39	-1 347 387,83	-1 459 987,11	-1 431 808,18	-1 521 122,18
Henkilöstökulut	-290 733,52	-347 852,83	-315 702,11	-325 173,18	-331 487,18
Palkat ja palkkiot	-242 566,18	-281 388,82	-254 011,68	-261 632,02	-266 712,26
Henkilösivukulut	-55 747,11	-66 464,01	-61 690,43	-63 541,16	-64 774,92
Henkilökulujen oikaisuerät	7 579,77				
Palvelujen ostot	-423 358,07	-487 480,00	-616 630,00	-579 280,00	-662 280,00
Investointi	-0,00				
Vuokrakulut	-19 486,00	-31 050,00	-17 850,00	-17 850,00	-17 850,00
Aineet ja tarvikkeet	-291 464,88	-436 090,00	-464 890,00	-464 690,00	-464 690,00
Ostot tilikauden aikana	-291 464,88	-436 090,00	-464 890,00	-464 690,00	-464 690,00
Muut toimintakulut	-43 839,92	-44 915,00	-44 915,00	-44 815,00	-44 815,00
Toimintakate 1	-1 009 923,35	-1 295 014,83	-1 408 264,11	-1 381 235,18	-1 470 549,18
Toimintatuotot (sisäiset)	1 846 799,16	2 090 614,79	2 067 584,33	1 965 947,78	2 038 040,10
Sisäiset tuotot	1 846 799,16	2 090 614,79	2 067 584,33	1 965 947,78	2 038 040,10
Toimintakate 2	836 875,81	795 599,96	659 320,22	584 712,60	567 490,92
Poistot ja arvonalentumiset	-601 325,52	-597 732,92	-579 140,53	-509 549,24	-505 353,01
Suunnitelman mukaiset poistot	-601 325,52	-597 732,92	-579 140,53	-509 549,24	-505 353,01
Laskennalliset erät	-229 509,77	-230 299,01	-186 475,02	-175 701,83	-164 435,10
Sisäiset korkokulut	-197 184,02	-194 306,71	-156 765,99	-145 406,48	-134 139,76
Sisäiset vyörytyserät	-32 325,75	-35 992,30	-29 709,03	-30 295,35	-30 295,34
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	6 040,52	-32 431,97	-106 295,33	-100 538,47	-102 297,19

Kiinteistötoimi huolehtii seurakunnan kiinteän omaisuuden hoidosta mahdollisimman hyvin ja korjaustarpeisiin nopeasti reagoiden.

Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakunnallista toimintaa ylläpitämällä ja korjaamalla seurakunnan omistamia rakennuksia ja muuta kiinteää omaisuutta. Kiinteistötoimi toteuttaa kiinteistötoimen tehtäviä kirkkovaltuuston hyväksymän kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kiinteistöhallinto (501)

Kiinteistöhallinto vastaa seurakunnan rakennusomaisuuden ja maa-alueiden kokonaisjohtamisesta, kiinteistöjen kunnossapidon ja investointien suunnittelusta, kiinteistöstrategian toteuttamisesta sekä hallinnollisista tehtävistä, kuten sopimuksista ja vuokrasuhteista. Hallinto koordinoi kiinteistötoimen henkilöstöä ja vastaa kiinteistöjen talousarvion laadinnasta ja seurannasta. Kiinteistöihin liittyvä hallinnollinen päätöksenteko sisältyy hallintoelimiin ja sieltä kiinteistötoimen osuus kustannuksista vyörytetään hautatoimeen.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kiinteistöosaamisen lisääminen. Energiankulutuksen seuranta. Korjausvelan hallinta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Teknisen isännöitsijän rekrytointi	Tekninen isännöitsijä on aloittanut työssään.	Kyllä/Ei
2. Energiakulutuksen seuranta	Kiinteistöihin on luotu energiakulutuksen seurantajärjestelmä.	Kyllä/Ei
3. Korjausvelka on suhteessa seurakunnan talouden kantokykyyn.	Korjausvelan hallitsemiseksi on tehty suunnitelma.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Liedon seurakunnan kiinteistöomaisuus muodostaa merkittävän osan seurakunnan varallisuudesta ja toimintaympäristöstä. Näiden rakennusten ylläpito ja

kunnossapito edellyttävät teknistä asiantuntemusta, suunnitelmallisuutta ja lakisääteisten velvoitteiden tuntemusta. Tekninen isännöitsijä vastaisi seurakunnan rakennusten teknisestä hallinnasta, kunnossapidon suunnittelusta, valvonnasta ja toteutuksesta sekä turvallisuuteen liittyvistä tehtävistä.

Kirkot (502)

Kirkkojen tehtäväalue sisältää kirkollisten rakennusten ylläpidon, korjaussuunnittelun, siivouksen ja käytön järjestämisen. Kirkot ovat seurakunnan toiminnan ja jumalanpalveluselämän keskeisiä tiloja. Tehtäväalue käsittää Liedon Pyhän Pietarin, Auran ja Tarvasjoen kirkot.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kirkkojen kunnossapidon varmistaminen. Sisäilmaolosuhteiden ja energiatehokkuuden parantaminen. Jumalanpalveluskäytön ja muiden tilaisuuksien saavutettavuus.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Tarvasjoen kirkon peruskorjauksen suunnittelu	Hankesuunnitelma on valmistunut ja hanke päätös tehty kirkkovaltuustossa.	Kyllä/Ei
2. Kirkkojen kunnossapidosta huolehtiminen	PTS:n mukaiset korjaustoimet on tehty.	Kyllä/Ei
3. Arvokkaan esineistön säilyvyys on turvattu.	Kirkkojen esineistön riskiarviointi on tehty.	Kyllä/Ei

Kappelit ja muut kirkkorakennukset (505)

Tähän tehtäväalueeseen kuuluu muut kuin kirkkolailta suojellut kirkkorakennukset, joita käytetään toimituksiin, hiljentymiseen ja jumalanpalveluselämään. Tehtäväalue käsittää Littoisten kirkon.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Littoisten kirkon ja Tammikallion seurakuntakodin tulevaisuuden visiotyöskentely.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Littoisten kirkon käytön suunnittelu kiinteistöstrategian mukaisesti	Littoisten kirkon peruskorjauksen tarpeet on kartoitettu.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Littoisten kirkko on salkutettu kiinteistöstrategiassa kehitettäviin kiinteistöihin. Mahdollisen Tammikallion seurakuntatalon myynnin yhteydessä kirkkorakennukseen kohdistuvat tarpeet tulee selvittää.

Seurakuntatalot (506)

Seurakuntatalot ovat seurakunnan toiminnan keskuksia, joissa järjestetään koontumisia, kerhoja, rippikoulua ja yhteisötilaisuuksia.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kiinteistöteknisen osaamisen lisääminen. Energiankulutuksen seuranta. Korjausvelan hallinta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Varautuminen toistaiseksi säilytettävien seurakuntatalojen luopumiseen	Auran, Tarvasjoen ja Tammikallion seurakuntatalojen luopumisen vaikutukset on selvitetty ja luopumisjärjestys määritetty.	Kyllä/Ei
2. Salivuokrien kustannustason selvittäminen	Vuokraustoiminnasta aiheutuvat kustannukset on selvitetty.	Kyllä/Ei

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet (507)

Seurakunta omistaa yhden testamentilla tulleen asuinkiinteistön ja yhden osakehuoneiston Tarvasjoella.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Asuinkiinteistöistä ja -osakkeista luopuminen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Koskirannan kiinteistön myyminen	Kiinteistö on myyty.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Koskirannan asuinkiinteistön vuokrasopimus päättyy helmikuussa 2026.

Leiri- ja kurssikeskukset (508)

Leiri- ja kurssikeskukset palvelevat seurakunnan leiritoimintaa. Halssin leirikeskukseen lisäksi tehtäväalueeseen kuuluu Tarvasjoen partiomaja.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Leirikeskusten turvallisuus ja viihtyisyys. Ympäristövastuullinen ylläpito.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Halssin leirikeskukseen peruskorjauksen suunnittelu	Peruskorjauksen tarpeet on selvitetty ja suunnitelma korjaukselle laadittu.	Kyllä/Ei
2. PTS -suunnitelman toteuttaminen	PTS -suunnitelman mukaiset korjaukset on tehty.	Kyllä/Ei
3. Jätehuollon kehittäminen	Peruskorjauksen suunnittelussa on huomioitu jätehuollon tarpeet.	Kyllä/Ei

Muut rakennukset (509)

Muut rakennukset kattavat seurakunnan muut rakennukset ja varastot. Merkittävimpiä muita rakennuksia on Mestarintupa, Nuortentalo ja Liedon pappila.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kiinteistötekniikan osaamisen lisääminen. Energiankulutuksen seurakunta. Korjausvelan hallinta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Rauhallisten työskentelypaikkojen lisääminen	Rauhallista työtilaa tarvitseville on järjestetty työskentelyyn sopivat tilat.	Kyllä/Ei
2. Sähköautolatauspaikkojen hankkiminen	Sähköauton latauspaikka löytyy kolmelta kirkkoalueelta.	Kyllä/Ei

Perustelut:

Syksyllä 2025 toteutetun henkilöstökyselyn mukaan Mestarintuvalla ei ole tarpeeksi rauhallisen työskentelyn tiloja.

Maa- ja metsätalous (510)

Seurakunnan metsätaloussuunnitelma on laadittu vuosiksi 2019–2028. Metsätalouteen kuuluvaa metsää on yhteensä 27,6 ha. Peltoa on yhteensä 7,85 ha. Kaikki peltoalueet on vuokrattu.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Metsänhoitotoimenpiteiden toteuttaminen ympäristöystävällisesti

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Metsähoitotyöt on toteutettu luontoarvoja vaalien.	Hakkuutöitä ei tehdä lintujen pesintäaikaan.	Kyllä/Ei

Keittiötoimi (512)

Keittiötoimi tehtäväalue tuottaa ruokapalvelut seurakunnan leirikeskukseen sekä hallinnon ja seurakunnallisen työn tarpeisiin.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Vuoden 2026 painopisteinä on sisäisen laskutusjärjestelmän kehittäminen sekä keittiöpalveluiden hinnoittelun määrittäminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Sisäisten palveluiden veloitus on sujuvaa.	Sisäiset palvelut on kirjattu kirjanpitoon viikoittain.	Kyllä/Ei
2. Sisäisten palveluiden hinnoittelu vastaa palvelun toteuttamisen kustannuksia	Palveluiden kokonaiskustannukset on selvitetty.	Kyllä/Ei

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, joka sisältää sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Liedon seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotuloarviot, rahastomaksut ja valtionrahoitus.

Talousarvion verotuloarvio on Kirkkohallituksen tilaamaan FCG:n verotuloennusteen (10/2025) mukainen. Verotuskuluina on huomioitu Verohallinnon ilmoittamat verotuskustannukset vuodelle 2026. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa.

Palkkakustannukset on arvioitu voimassa olevan Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa 2025-2028 sopimustarkistuksin. Vuodelle 2028 on varauduttu 2 %:n palkankorotuksiin. Henkilösivukulut on huomioitu kirkkohallituksen ilmoittamin muutoksin.

Toiminta-avustuksiin ei ole tehty korotuksia vuodelle 2026. Suunnitelmakausissa 2027-2028 on huomioitu piispainkokouksen ohje lähetysmäärärahojen määrästä.

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioi lainojen korot ja mahdolliset rahoitusarvopaperituotot.

Poistot on laskettu voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisesti. Poistoenusteraportin lisäksi huomioidaan talousarviovuonna valmistuvien käyttöomaisuuskohteiden poistot.

Talousarvio on suunniteltu 173 773,32 euroa alijäämäiseksi. Taloussuunnitelmavuosille suunniteltua Tarvasjoen kirkon peruskorjausta varten on tehty 150 000 euron investointivaraus. Kuluvan 2025 vuoden alijäämäksi on budjetoitu talousarviossa 62.469,77 euroa. Lokakuun lopun ennusteen mukaan vuoden 2025 tilinpäätös tulee olemaan ylijäämäinen. Tilinpäätösennusteen merkittävin epävarmuustekijä on, ettei sote-verouudistuksen lopullista vaikutusta kuluvan vuoden verokertymään vielä tiedetä. Talousarvion 2026 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 4 931 522,83 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat 882 340,52 euroa.

1.2 Tuloslaskelmat

Virallinen tuloslaskelma

(Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	253 175,68	303 677,09	387 102,46	273 183,00	273 183,00
Korvaukset	9 452,84	6 114,09	7 021,50		
Myyntituotot	13 063,36	7 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
Maksutuotot	120 886,29	152 200,00	209 710,00	199 710,00	199 710,00
Vuokratuotot	50 996,81	46 673,00	45 023,00	43 873,00	43 873,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusva- rat	28 431,88	75 990,00	104 147,96	8 400,00	8 400,00
Tuet ja avustukset	13 853,50	14 000,00	14 500,00	14 500,00	14 500,00
Muut toimintatuotot	16 491,00	1 000,00			
Toimintakulut	-4 302 357,99	-4 915 359,00	-5 318 625,29	-5 210 874,17	-5 315 353,04
Henkilöstökulut	-2 294 167,69	-2 491 509,00	-2 625 363,29	-2 651 162,17	-2 702 641,04
Palkat ja palkkiot	-1 878 879,12	-2 015 529,06	-2 113 197,72	-2 129 958,20	-2 171 316,65
Henkilösivukulut	-428 958,79	-475 979,94	-512 165,57	-521 203,97	-531 324,39
Henkilökulujen oikaisuerät	13 670,22				
Palvelujen ostot	-1 228 937,71	-1 436 305,00	-1 739 677,00	-1 569 127,00	-1 622 127,00
Investointi	-0,00				
Vuokrakulut	-51 777,38	-67 050,00	-59 510,00	-57 410,00	-57 410,00
Aineet ja tarvikkeet	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Ostot tilikauden aikana	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Annetut avustukset	-121 504,70	-162 100,00	-147 600,00	-220 300,00	-220 300,00
Muut toimintakulut	-60 427,83	-67 685,00	-70 035,00	-59 935,00	-59 935,00
TOIMINTAKATE	-4 049 182,31	-4 611 681,91	-4 931 522,83	-4 937 691,17	-5 042 170,04

Kirkollisverotulot	5 005 605,32	5 227 000,00	5 484 000,00	5 699 000,00	5 958 000,00
Valtionrahoitus	500 621,04	384 700,00	344 710,00	304 685,00	304 685,00
Verotuskulut	-72 846,31	-70 260,00	-68 506,00	-68 506,00	-68 506,00
Kirkon rahastomaksut	-432 582,00	-479 000,00	-494 000,00	-494 000,00	-494 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	70 087,15	108 410,00	102 750,00	97 800,00	97 800,00
Korkotuotot	21 636,49	60 610,00	54 830,00	50 000,00	50 000,00
Muut rahoitustuotot	2 184,00	65 000,00	65 120,00	65 000,00	65 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	-17 650,91				
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	80 083,77				
Korkokulut	-14 860,55	-13 200,00	-13 200,00	-13 200,00	-13 200,00
Muut rahoituskulut	-1 305,65	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
VUOSIKATE	1 021 702,89	559 168,09	437 431,17	601 287,83	755 808,96
Poistot ja arvonalentumiset	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Suunnitelman mukaiset poistot	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahat	-0,00				
Tuotot	136 342,34				
Kulut	-105 655,22				
Siirrot rahastosta/rahastoon	-30 687,12				
TILIKAUDEN TULOS	402 771,18	-62 469,77	-173 773,32	60 806,46	220 089,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	402 771,18	-62 469,77	-173 773,32	60 806,46	220 089,57

Tuloslaskelma

(sis. sisäiset tulot ja menot ja laskennalliset erät)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 099 974,84	2 394 291,88	2 454 686,79	2 239 130,78	2 311 223,10
Korvaukset	9 452,84	6 114,09	7 021,50		
Myyntituotot	13 063,36	7 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
Maksutuotot	120 886,29	152 200,00	209 710,00	199 710,00	199 710,00
Vuokratuotot	50 996,81	46 673,00	45 023,00	43 873,00	43 873,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	28 431,88	75 990,00	104 147,96	8 400,00	8 400,00
Tuet ja avustukset	13 853,50	14 000,00	14 500,00	14 500,00	14 500,00
Muut toimintatuotot	16 491,00	1 000,00			
Sisäiset tuotot	1 846 799,16	2 090 614,79	2 067 584,33	1 965 947,78	2 038 040,10
Toimintakulut	-6 149 157,15	-7 045 973,79	-7 386 209,62	-7 176 821,95	-7 353 393,14
Henkilöstökulut	-2 294 167,69	-2 491 509,00	-2 625 363,29	-2 651 162,17	-2 702 641,04
Palkat ja palkkiot	-1 878 879,12	-2 015 529,06	-2 113 197,72	-2 129 958,20	-2 171 316,65
Henkilösivukulut	-428 958,79	-475 979,94	-512 165,57	-521 203,97	-531 324,39
Henkilökulujen oikaisuerät	13 670,22				
Palvelujen ostot	-1 228 937,71	-1 476 305,00	-1 739 677,00	-1 569 127,00	-1 622 127,00
Investointi	-0,00				

Palvelun ostot - sisäiset			-132 740,80	-132 740,80	-132 740,80
Vuokrakulut	-51 777,38	-67 050,00	-59 510,00	-57 410,00	-57 410,00
Sisäiset vuokrakulut	-1 846 799,16	-2 090 614,79	-1 934 843,53	-1 833 206,98	-1 905 299,30
Aineet ja tarvikkeet	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Ostot tilikauden aikana	-545 542,68	-690 710,00	-676 440,00	-652 940,00	-652 940,00
Annetut avustukset	-121 504,70	-162 100,00	-147 600,00	-220 300,00	-220 300,00
Muut toimintakulut	-60 427,83	-67 685,00	-70 035,00	-59 935,00	-59 935,00
TOIMINTAKATE	-4 049 182,31	-4 651 681,91	-4 931 522,83	-4 937 691,17	-5 042 170,04
Kirkollisverotulot	5 005 605,32	5 227 000,00	5 484 000,00	5 699 000,00	5 958 000,00
Valtionrahoitus	500 621,04	384 700,00	344 710,00	304 685,00	304 685,00
Verotuskulut	-72 846,31	-70 260,00	-68 506,00	-68 506,00	-68 506,00
Kirkon rahastomaksut	-432 582,00	-479 000,00	-494 000,00	-494 000,00	-494 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	70 087,15	108 410,00	102 750,00	97 800,00	97 800,00
Korkotuotot	21 636,49	60 610,00	54 830,00	50 000,00	50 000,00
Muut rahoitustuotot	2 184,00	65 000,00	65 120,00	65 000,00	65 000,00
Sisäiset korkotuotot	204 799,95	196 284,52	163 219,68	151 176,57	139 238,76
Arvonalentumiset sijoituksista	-17 650,91				
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	80 083,77				
Korkokulut	-14 860,55	-13 200,00	-13 200,00	-13 200,00	-13 200,00
Muut rahoituskulut	-1 305,65	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
Sisäiset korkokulut	-204 799,95	-196 284,52	-163 219,68	-151 176,57	-139 238,76
VUOSIKATE	1 021 702,89	519 168,09	437 431,17	601 287,83	755 808,96
Poistot ja arvonalentumiset	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Suunnitelman mukaiset poistot	-618 931,71	-621 637,86	-611 204,49	-540 481,37	-535 719,39
Sisäiset vyörytyserät	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	-0,00				
Tuotot	136 342,34				
Kulut	-105 655,22				
Siirrot rahastosta/rahastoon	-30 687,12				
TILIKAUDEN TULOS	402 771,18	-102 469,77	-173 773,32	60 806,46	220 089,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	402 771,18	-102 469,77	-173 773,32	60 806,46	220 089,57

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 630 000 euron määrärahat vuodelle 2026. Koko suunnittelukauden 2027–2028 investoinnit ovat yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

Investointihankkeiden vaikutus käyttötalouteen on huomioitu käyttötalousosan määrärahoissa.

Suunnittelukauden merkittävin investointi on Tarvasjoen kirkon peruskorjaus. Hankkeen kokonaiskustannusarvio 2,3 milj. euroa, jonka arvioidaan jaksottuvan suunnittelukauden vuosille seuraavasti: 150 000 e (2026), 1 000 000 e (2027) ja 1 000 000 (2028). Investoinnin hankintamenon jaksottamista voidaan tarkistaa kokonaiskustannusarvion rajoissa talousarviossa, tilinpäätöksen yhteydessä tai erillisellä kirkkovaltuuston tekemällä talousarvion muutospäätöksellä.

Kirkon korjaukseen suunniteluun haetaan Kirkkohallituksen avustusta kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon (ent. rakennusavustus). Korjaushanketta varten on tehty 150 000 euron investointivaraus.

Toteutettava kirkon peruskorjaushanke on Liedon seurakunnan kiinteistöstrategian mukainen. Tarvasjoen kirkko on kirkkolailta suojeltu kirkko ja sen peruskorjaus on tärkeää sekä seurakunnallisen toiminnan että kirkon kulttuuriperinnön säilyttämisen kannalta.

4.2 Investointiosa hankkeittain

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Hanke	Kustannus- arvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
2010330 - Tarvasjoen kirkon peruskorjaus	-2 300 000		-300 000	-150 000	-1 000 000	-1 000 000
2011291 - Auran kirkon äänentoisto	-30 000		-30 000	-30 000		
2012450 - Hautausmaan salaojitus	-100 000		-100 000	-100 000		
2012451 - Rantasaunan peruskorjaus	-50 000		0	-50 000		
2012452 - Ruokalan peruskorjaus	-400 000		0	-200 000	-200 000	
2012453 - Uuden majoitusrakennuksen peruskorjaus	-200 000		0	-100 000	-100 000	
Yhteensä	-3 080 000	0	-430 000	-630 000	-1 300 000	-1 000 000

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulo-rahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

	Tilinpäätös 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-1 008 703	-559 168	-437 431	-601 288	-755 809
Vuosikate	-1 021 703	-559 168	-437 431	-601 288	-755 809
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	13 000				
Investoinnit	406 811	430 000	630 000	1 300 000	1 000 000
Investointimenot	419 811	430 000	780 000	1 300 000	1 000 000
Pysyvien vastaavien myyntitulot	-13 000				
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin			-150 000	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-601 892	-129 168	192 569	698 712	244 191
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset	422 222	422 222	422 222	422 222	422 222
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	422 222	422 222	422 222	422 222	422 222
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-52 888				
Toimeksiantojen varojen muutokset	44 157				
Toimeksiantojen pääomien muutokset	-48 317				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-202 686				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset					
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	153 959				
Muut muutokset					

Rahoitustoiminnan nettorahavirta	369 334	422 222	422 222	422 222	422 222
Rahavarojen muutos	-232 557	293 054	614 791	1 120 934	666 413
Rahavarojen muutos (tase)	-232 557				
Osakkeiden ja osuuksien muutos	-75 238				
Muiden arvopaperien muutos	-1 655				
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-155 664				

VI Yhteenvetotaulukko

Yhteenvetotaulukko sitovista eristä

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Käyttötalousosa					
Hallinto (toimintakate 1)	-628 533,67	-682 231,42	-722 100,60	-671 685,75	-676 742,54
Seurakunnallinen toiminta (toimintakate 1)	-2 083 676,23	-2 277 208,95	-2 436 871,25	-2 514 228,55	-2 549 300,11
Hautatoimi (toimintakate 1)	-325 361,71	-397 226,71	-364 286,87	-370 541,69	-345 578,21
Kiinteistötoimi (toimintakate 1)	-1 009 923,35	-1 255 014,83	-1 408 264,11	-1 381 235,18	-1 470 549,18
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisverotulot	5 005 605,32	5 227 000,00	5 484 000,00	5 699 000,00	5 958 000,00
Valtionrahoitus	500 621,04	384 700,00	344 710,00	304 685,00	304 685,00
Kirkon rahastomaksut	-432 582,00	-479 000,00	-494 000,00	-494 000,00	-494 000,00
Investointiosa					
	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA 2026	TA 2027	TA 2028
2010330 - Tarvasjoen kirkon peruskorjaus	-2 300 000,00		-150 000,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00
2011291 - Auran kirkon äänentoisto	-30 000,00		-30 000,00		
2012450 - Hautausmaan salaojitus	-100 000,00		-100 000,00		
2012451 - Rantasaunan peruskorjaus	-50 000,00		-50 000,00		
2012452 - Ruokalan peruskorjaus	-400 000,00		-200 000,00	-200 000,00	
2012453 - Uuden majoitusrakennuksen peruskorjaus	-200 000,00		-100 000,00	-100 000,00	
Rahoitusosa					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ottolainauksen muutokset	-422 222,24	-422 222,00	-422 222,00	-422 222,00	-422 222,00

VII Hautainhoitorahasto

Haudanhoitorahasto on vuoden 2024 pääteeksi 510 973,07 euroa ylikatteinen. Tähän on reagoitu vakiinnuttamalla hautainhoitohinnat. Rahasto on erilliskatteinen, eikä sen tuloksella ole vaikutusta seurakunnan tulokseen.

Kirkkolaki ja -järjestys edellyttävät, että haudat on pidettävä hoidettuna hautausmaan arvoa vastaavasti. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija.

Seurakunta tai seurakunnan hautainhoitorahasto voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa haudan määräaikaisesta hoidosta. Rahaston tarkoituksena on turvata seurakunnan hoitoon annettujen hautojen kunnossapito ja hoito hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusehtojen mukaisesti.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2027-2028

- Hautainhoitoon liittyvän asiakaspalvelun kehittäminen
- Toimintatapojen ja hoitopalvelujen kehittäminen
- Hautainhoitorahaston kirjanpidon siirtäminen seurakunnan kirjanpitoon

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2026

- Kestävien kukkalajikkeiden löytäminen
- Sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen
- Hoitohinnaston yhtenäistäminen rovastikunnan seurakuntien kanssa

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	Edellinen TP 2024	Kuluvan vuo- den TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Toimintatuotot	-128 465,41	-117 000,00	-135 470,00	-135 470,00	-135 470,00
Maksutuotot	-128 465,41	-117 000,00	-135 470,00	-135 470,00	-135 470,00
Toimintakulut	105 655,22	137 070,00	140 470,00	140 470,00	140 470,00
Henkilöstökulut	73 762,84	74 100,00	74 500,00	74 500,00	74 500,00
Palkat ja palkkiot	59 826,44	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Henkilösivukulut	13 936,40	14 100,00	14 500,00	14 500,00	14 500,00
Palvelujen ostot	14 303,67	32 870,00	32 870,00	32 870,00	32 870,00
Aineet ja tarvikkeet	17 588,71	30 100,00	33 100,00	33 100,00	33 100,00
Ostot tilikauden aikana	17 588,71	30 100,00	33 100,00	33 100,00	33 100,00
TOIMINTAKATE	-22 810,19	20 070,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00

Rahoitustuotot- ja kulut	-7 876,93	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Korkotuotot	-7 876,93	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
VUOSIKATE	-30 687,12	15 070,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-30 687,12	15 070,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-30 687,12	15 070,00	0,00	0,00	0,00

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	Tilinpäätös 2024	Kuluvan vuoden TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-30 687	15 070	0	0	0
Vuosikate	-30 687	15 070	0	0	0
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Pysyvien vastaavien myyntitulot					
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-30 687	15 070	0	0	0
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-13 265				
Toimeksiantojen varojen muutokset					
Toimeksiantojen pääomien muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	0				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset	8 140				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	-21 405				
Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-13 265				

Rahavarojen muutos	-43 952	15 070	0	0	0
Rahavarojen muutos (tase)	-43 952				
Osakkeiden ja osuuksien muutos					
Muiden arvopaperien muutos	-7 877				
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-36 075				